Downloaded from UvA-DARE, the institutional repository of the University of Amsterdam (UvA)
http://dare.uva.nl/document/347195

File ID	347195
Filename	Samenvatting

SOURCE (OR PART OF THE FOLLOWING SOURCE):

Type	Dissertation
Title	Heritage under siege: military implementation of the 1954 Convention for the Protection of Cultural Property
Author	J.D. Kila
Faculty	Faculty of Humanities
Year	2012
Pages	302

FULL BIBLIOGRAPHIC DETAILS:
http://dare.uva.nl/record/403337

Copyright

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other then for strictly personal, individual use.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (http://dare.uva.nl)

SAMENVATTING

Heritage under Siege, *Military Implementation of the 1954 Convention for the protection of cultural property* te vertalen als *Erfgoed onder vuur, Militaire invulling van het Haagsch Verdrag van 1954 betreffende de bescherming van cultureel erfgoed in geval van gewapend conflict*, is het resultaat van een multidisciplinair onderzoek dat verricht is in de periode van 2004 tot 2011. Het project richtte zich vooral op de procedures en mogelijkheden voor een zo effectief mogelijke militaire toepassing van cultureel erfgoed bescherming in geval van gewapende conflicten. Hierbij werd gelet op wat praktisch haalbaar is in verhouding tot de ideale situatie die in de verdragsteksten wordt beschreven.
De aard van het onderwerp maakte het noodzakelijk om ruim aandacht te besteden aan de studie en analyse van aan erfgoed bescherming verbonden juridische verplichtingen en de implicaties daarvan. Het belangrijkste juridische kader waarbinnen cultureel erfgoed bescherming, meestal aangeduid als Cultural Property Protection of CPP, zich afspeelt is *the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict* verder aangeduid als de Haagse Conventie van 1954.

De dissertatie is voor een belangrijk deel gebaseerd op kwalitatief onderzoek. Omdat er weinig recente cases en empirische bronnen voor handen bleken was dit de meest geschikte methode. Evenzeer speelden omstandigheden en condities een rol, zo was het militaire aspect van het thema relatief onbekend daarom wordt het onderwerp in het proefschrift niet alleen geanalyseerd maar ook geïntroduceerd. Door het toepassen van participerend veld onderzoek bevat het proefschrift een aantal geheel nieuwe praktijk voorbeelden. De auteur nam dienst bij de Nederlandse Krijgsmacht om het onderzoek te kunnen uitvoeren Tijdens veldonderzoek werden diverse processen direct gevolgd, geanalyseerd en getest. Hierbij werd niet uitsluitend uitgegaan van unieke gebeurtenissen maar werden voor zover mogelijk wetmatigheden en mechanismen onderscheiden. Internationale, interdepartementale en interdisciplinaire samenwerking tijdens militaire operaties in conflictgebieden maken deel uit van, op deze wijze aan- en in de praktijk, getoetste processen. Ook voorbereidingen voor CPP die al in "vredestijd" moeten aanvangen werden bekeken. De kwalitatieve gegevens zijn gekwantificeerd vanuit een multidisciplinair perspectief waar onder meer archeologie, cultural policy studies, sociologie en rechten deel van uitmaken. Onderzocht materiaal bestond verder uit gepubliceerde en ongepubliceerde schriftelijke bronnen en interviews. Veld onderzoek, dat door de auteur vanuit zijn positie binnen de militaire organisatie werd gedaan diende om authentiek materiaal te verzamelen terwijl de participerende observatie vooral werd aangewend om militaire oefeningen, planning en operaties in missie gebieden te kunnen onderzoeken en om gedurende het hele onderzoek de militaire praktijk en het gedrag van alle bij CPP betrokken partijen aan de hand van CPP projecten te kunnen bestuderen. Noodzakelijkerwijs gebeurde dit in conflictgebieden waar plundering, illicit traffic en iconoclasme dagelijkse kost zijn. Onderzoek op deze locaties was niet vanzelfsprekend, hoewel er binnen de Nederlandse krijgsmacht al een bescheiden team van culturele specialisten was opgericht werd dit niet zondermeer uitgezonden. Uitzendingen ten behoeve van participerend onderzoek alsook CPP projecten in oorlogsgebieden moesten daadwerkelijk door de onderzoeker geïnitieerd worden om potentiële oplossingen en strategieën voor CPP in de praktijk te kunnen toetsen. Deze uitdaging werd door de auteur op een proactieve wijze aangegaan resulterend in een aantal uitzendingen naar conflict gebieden. Ter plekke kwam veel informatie beschikbaar hoewel werken werd bemoeilijkt doordat het militaire apparaat de neiging heeft om zaken af te schermen voor onderzoekers, zeker als het nieuwe onderwerpen betreft.

Het boek is opgebouwd uit drie hoofddelen en begint met een introductie van- en een uitleg over de gehanteerde onderzoekmethoden en bronnen inclusief kleinere case voorbeelden. De cases zijn niet beperkt tot conflict gebieden maar omvatten ook voorbeelden van militaire oefeningen en de voorbereidingen daartoe in onder meer Egypte en de Verenigde Staten. Een aanvankelijke indicatie wordt gegeven van hindernissen en beperkingen die men tegen kan komen tijdens activiteiten betreffende het initiëren van cultureel erfgoed bescherming door militairen. In

het verleden door de Krijgsmacht(en) opgebouwde CPP expertise zoals door de geallieerden tijdens WO II is niet in stand gehouden en daardoor verloren gegaan. Het actuele belang van militaire CPP wordt beargumenteerd met een introductie van- en toelichting op het identiteit aspect dat verbonden kan zijn aan erfgoed. Het volatiele karakter van culturele objecten word besproken aan de hand van een praktijk voorbeeld uit de laatste Golf oorlog namelijk de kwestie van de (tijdelijk) naar de VS verplaatste Joodse archieven uit Irak.
Tevens wordt het belang benadrukt en uitgelegd van de link tussen het plunderen van archeologische sites en armoede van een lokale bevolking waarmee het nut van preventie en bescherming wordt aangetoond. Vanuit militair oogpunt wordt betoogd dat dit nut niet alleen bestaat als een natuurlijk militair aspect, nodig om een veilige civiele omgeving te garanderen, maar ook bewijst dat CPP gezien kan worden als een militaire stimulans (incentive) en zogenaamde Force Multiplier.

In deel I worden het CPP speelveld en de spelers, partijen ofwel stakeholders voorgesteld en ingeleid. Extra aandacht wordt besteedt aan de militairen omdat zij een relatief nieuwe en onbekende partij vormen binnen het CPP krachtenveld. Spanningen tussen diverse partijen worden geïdentificeerd en besproken waarbij aandacht wordt gevestigd op de verschillende lagen of niveaus waarop relaties en wisselwerking tussen erfgoed en identiteit bestaan en tot uiting komen. Culturele verschillen tussen militaire en civiele partijen alsook de culturele verschillen binnen de militaire organisatie worden blootgelegd en besproken. Alle belangrijke partijen worden, waar nodig en mogelijk met praktijk voorbeelden gepresenteerd. De partijen worden in de volgende volgorde behandeld: de militairen, de media, gouvernementele instanties, non-gouvernementele organisaties, internationale organisaties, werkgroepen en advies organen, partijen uit de gebieden commercie, misdaad, recht en religie en ten slotte wetenschappelijke partijen.
Vanuit sociologische, kunsthistorische en juridische perspectieven worden de wisselende status en kwetsbaarheid voor manipulatie en misbruik van culturele objecten, belicht waarbij ook naar de opkomst van nationale en individuele identiteiten wordt gekeken. Dit gedeelte wordt gevold door een paragraaf over historische achtergronden van cultureel erfgoed bescherming en iconoclasme tot 1954.

Het onderzoek in situ resulteerde in een aantal nieuwe case studies die in chronologische volgorde in Part II van deze dissertatie zijn opgenomen. Het gaat voornamelijk om, al gepubliceerde hoofdstukken uit boeken en artikelen die representatief zijn voor- en een goed beeld geven van de ontwikkelingen en voortgang van het onderzoek over een tijdspanne van ongeveer drie jaar. In totaal zijn acht artikelen met cases opgenomen die genummerd zijn.

1."The Role of Nato and Civil Military Affairs" is eerder gepubliceerd in Lawrence Rothfield, (ed.), *Antiquities under Siege,* part II chapter 16, New York 2008 pp. 175-192. Deze publicatie geeft een voor 2007 en 2008, actuele beschrijving van verplichtingen die NATO heeft betreffende CPP tijdens militaire operaties. Er worden praktijkvoorbeelden uit Irak besproken zoals de inbreng van Poolse militaire experts die in het "Poolse gebied" in Irak CPP projecten uitvoerden.

2. "Utilizing Military Cultural Experts in Times of War and Peace: an introduction", is oorspronkelijk gepubliceerd in Paul Meerts (ed.), *Culture and International Law*, Chapter 12, The Hague 2008 pp. 183-229. Het stuk omvat een algemene introductie betreffende de militaire vorm van CPP met case studies over de archeologisch belangrijke site Uruk in Irak en haar bescherming tegen plundering door Nederlandse militaire CPP specialisten. Er is tevens aandacht voor het onoordeelkundig gebruik van HESCOs (barriers die worden gebruikt om kampementen te ommuren die abusievelijk met archeologische grond werden gevuld) in Babylon en het kwestie rond het gewenste Volkenkundig Museum in Kabul in Afghanistan.

3. "Dissemination of the 1954 Hague Convention and the 1999 Second Protocol: Embedding Cultural Property Protection within the military". Dit stuk is eerder gepubliceerd in L. Lijnzaad, and N. van Woudenberg (eds.), *Protecting Cultural Property in Armed Conflict. An insight into the 1999 Second Protocol to the 1954 Hague Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed*

Conflict, Leiden 2010, pp. 95-105. Deze publicatie gaat in op een aantal juridische implicaties die een rol spelen bij militaire invulling van CPP tijdens conflicten. Verder is er aandacht voor de ethische kwestie rond de zogenaamde Human Terrain Teams.

4. "Can white men sing the blues? Cultural Property Protection in times of armed conflict deploying military experts". Eerder gepubliceerd in Laurie Rush (ed.), *Archaeology, Cultural Property and the Military,* Woodbridge 2010, pp. 41-59. Deze publicatie bevat een uitgebreide case studie over de beschadigingen in het Matejce Klooster in Macedonië (FYROM). De schade ontstond tijdens het conflict tussen etnische Albanezen en het Macedonische regeringsleger waarbij de para militaire UCK (etnisch Albanees) het klooster bezet hield van 2000 tot 2002. Nederlandse militaire CIMIC experts trachtten in 2002 de schade te restaureren.

5. "*Überlegungen zum Status quo der Beteiligung des Militärs am Schutz von Kulturgut*". Overwegingen betreffende de huidige military betrokkenheid bij Cultural Property Protection als voorgeschreven in de 1954 Hague Convention and Protocols. Het gaat hier om een gepubliceerd artikel in ÖMZ (Austrian Military Magazine) no 5. Deze publicatie is in het Duits en kwam uit in september 2011. Het artikel analyseert de huidige stand van zaken betreffende Europese toepassingen van CPP door militaire instanties. Behandeld worden educatie, ethische zaken en de link tussen CPP en milieu aspecten zoals gecodificeerd in de NATO doctrine STANAG 7141 EP tevens wordt ingegaan op de verwarring tussen de begrippen cultural awareness and CPP. Ten slotte wordt een overzicht gegeven van internationale CPP implementatie en de relatie tussen CPP and de zogenaamde comprehensive approach methode die bij recente militaire internationale operaties wordt gehanteerd. De publicatie is in het bijzonder belangrijk omdat het Duits taalgebied kennis kan nemen van de materie.

6. "*Cultural Property Protection in the Context of Military Operations: The Case of Uruk, Iraq*." Gepubliceerd in Conservation and Management of Archaeological Sites (CMAS), 13.4: October 2011. Dit stuk bevat een upgrade van de Uruk Casus met de laatste stand van zaken en gevolgtrekkingen gebaseerd op het totale onderzoek. Interessant is het feit dat het stuk in eerste instantie was gemaakt als hoofdstuk voor een publicatie over Cultural Emergency van het Nederlandse Prins Claus fonds maar door de auteur is teruggetrokken omdat het fonds kritische passages uit de tekst wilde censureren. Het nu gepubliceerde stuk is de ongecensureerde versie.

7. Egypte February 12 -16th 2011. Dit artikel is nog niet gepubliceerd en gaat over een cultural emergency missie die tijdens de zogenaamde Egyptische revolutie van begin 2011, door de auteur samen met een Oostenrijkse collega werd uitgevoerd om vast te leggen wat er in deze periode met het Egyptisch erfgoed gebeurde. De missie moest low-profile worden uitgevoerd omdat de situatie ter plekke niet veilig was. Er wordt verslag gedaan van de naspeuringen die de missie op touw zette. Het verslag bevestigt een aantal in de dissertatie geponeerde vooronderstellingen met betrekking tot de houding van UNESCO en het risico mijdend gedrag van sommige stakeholders en de waarde van cultureel erfgoed als economische asset. Er is een officieel rapport over de missie gepubliceerd op internet door de Association of National Committees of the Blue Shield.

8. "Libië's erfgoed onder vuur in 2011", de casus bevat een indicatie van militaire maatregelen om het erfgoed van Libië te ontzien tijdens de lucht acties die vanaf maart 2011 door internationale coalitie troepen zijn ingezet. Voor een groot deel zijn de acties geïnitieerd door internationale samenwerking van netwerken die door individuele CPP specialisten zijn opgezet zoals IMCURWG en CHHAG. Het artikel heeft geen officiële status maar kan hopelijk dienen ter voorbereiding op een emergency assessment missie.

Deel III behandelt verwachtingen voor de toekomst maar bespreekt eerst mogelijkheden om de diverse belangen van partijen die zich met CPP bezighouden met elkaar in balans te brengen. Hiertoe worden ondermeer een aantal, tijdens het onderzoek, geïdentificeerde dilemma's besproken. Tegenstrijdige belangen van, bij CPP betrokken partijen, blijken in veel variëteiten voor te komen. Op cultural policy niveau manifesteren deze belangen zich onder andere in beleidsvorming betreffende humanitaire hulp, in culturele policy strategieën, bij de bepaling van

beleid op ministeries en ten slotte bij defensie kwesties. Tegenstrijdigheden spelen eveneens op het wetenschappelijk niveau en dan voornamelijk in de vorm van ethische kwesties en onderzoek methoden. Veel van de in deze studie behandelde geschillen hebben verwijzingen naar relevante wetgeving en verdragen. Mede daarom is een aparte paragraaf geheel gewijd aan de juridische aspecten die op CPP betrekking hebben waarbij wordt gekeken naar de mogelijkheden voor controle en sanctie als ook naar de daarbij horende procedures. Onderwerpen variëren van het juridische leerstuk van de *military necessity* tot het oorlogsrecht en internationale verdragen. Perspectieven van gezaghebbende juridische deskundigen worden vergeleken en geanalyseerd.

Mogelijke oplossingen voor geïdentificeerde beperkingen en dilemma's worden besproken waarbij het accent wordt gelegd op nieuwe mogelijkheden zoals die zich bijvoorbeeld voordoen binnen de context van relatief nieuwe militaire taken als peace keeping en wederopbouw missies. Onderzochte strategieën omvatten ook de identificatie van gemeenschappelijke gemene delers ofwel common denominators en mogelijke onverwachte deliverables ofwel waardevolle uitkomsten voor verschillende partijen. Speciale aandacht is er voor educatie en praktische training waarbij verschillende soorten training worden geïntroduceerd, toegelicht en vergeleken. Ten slotte is er als valorisatie van het onderzoek een speciale paragraaf gewijd aan uitkomsten van het onderzoek en de afgeleide deliverables waarbij een reeks resultaten wordt gegeven die kunnen dienen als aanbevelingen voor alle partijen die bij CPP betrokken zijn. Het proefschrift bevat onder andere een literatuurlijst, een glossarium en appendixes. Als appendixes zijn opgenomen, het hoofdstuk over cultuur van het CIMIC Group North Civil Assessment Team Iraq uit 2003, de definitie van Cultural Property according to the Hague Convention of 1954, de NATO CIMIC Doctrine AJP 9, de CENTCOM verordening Number 200-2 Environmental Quality CENTCOM Contingency Environmental Guidance, de STANAG 7141 EP JOINT NATO Doctrine for Environmental Protection, het rapport van de Civil-Military Assessment Mission for Egyptian Heritage by Blue Shield and IMCuRWG February, 2011 en de inhoudsopgave van Antiquities under Siege, een sleutel publicatie onder redactie van Lawrence Rothfield waarin de bijdrage van de auteur van deze studie in deel II van dit boek is opgenomen.